

בעהשית

שבע חיים

דברי תורה

מאת

כ"ק מרן אדמו"ר
הגה"ק זצוקללה"ה

דברי תורה

מאת

כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א

פרשת חוקת תשפ"ג

גליון ב' אלפים ע"ה

שנה ל"ט • גליון ל"ח

יוצא לאור ע"י

מכון הוצאה לאור "שבע חיים"

אגוד חסידי צאנז

רח' רבי עקיבא 8 • קרית צאנז נתניה

טלפון/פקס: 09-8820355

בארה"ב: 201-472-0556

תוכן הענינים

דברי תורה מאת כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק וצוקללה"ה

בשיעור חומש ורש"י פרשת חוקת תש"י

- פרה אדומה היא חוקה אף שבאה לכפר על חטא העגל כדי לכסות על גותם של ישראל.
- במחלוקת הראשונים אם קברי צדיקים מטמאין והדבר תלוי אם יש מיתה בלא חטא.
- הצדיק שאין בו שום חטא עליו להתיירא ביותר מעון הגאווה.
- גם מי שאין בו חטא עליו לפשפש במעשיו אם יש בו עון ביטול תורה.
- הרשע שכבר טעם את טעם החטא ובכל זאת התגבר ועשה תשובה הוא חביב מאד בעיני השי"ת, ולכן במקום שבעלי תשובה עומדים צדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד.
- הקב"ה דן כל אחד ואחד בפרטיות לפי מצבו ולפי כשרונותיו ויכולותיו.
- טעם שריפת הפרש עם הפרה לרמוז שאפילו על העבירות החמורות ביותר בבחינת פרש מועלת תשובה.
- הרואה עוברי עבירה בידוע שגם לו יש חלק בעבירה זו, וזהו ענין טומאת מת.

דברי תורה מאת כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א

והאלקים עשה שיראו מלפניו

- ממרן זי"ע על תשובת התורה יביא אשם ויתכפר, דהיינו תשובה מיראה, ותשובת הקב"ה יעשה תשובה ויתכפר היינו תשובה מאהבה.
- קרבן מזרה על תשובה מיראה ולכן מקריבים בפנים ההיכל ששם שורה אהבה.
- לכן מקריבים פרה אדומה מבחוץ, כי גם זה שאינו במדרגה גבוהה לפני ולפנים לעשות תשובה מאהבה, מ"מ מתקבלת תשובתו.
- מהאור החיים הקדוש, שיש ב' מיני יראות, יראת העונש ויראת הרוממות, ובתחילה צריך האדם לילך עם יראת העונש, ורק כך יתעלה למדרגת יראת הרוממות באהבה לבוכ"ע, וזה מרומז בבראשית ברא אלקים – ב' ראשית.
- מספה"ק אגרא דכלה, דהאות ב' גופא רומז לב' פעמים יראה, וצריכים להשתמש גם עם יראת העונש אף שהיא מדרגה פחותה.

- מהרבי ר' בער זי"ע, שבתחילת העבודה יכולים להתגבר על תאוות והסתות היצר רק על ידי יראת העונש.
- מדברי חז"ל שהתורה היא שער ויראת שמים היא בי"ת, ורומז לאות בי"ת המורה על ב' מיני היראה.
- פרה אדומה רומז ליראת העונש אשר לאנשים פשוטים היא בחינת מטהר טמאים, אבל למורמים מעם היא מטמא טהורים, כי הם כבר השיגו יראת הרוממות.
- זאת חקת התורה – היינו לפי תשובת התורה שאמרה יביא קרבן ויתכפר, והיינו שיש שני מיני יראה, ולכן יביאו פרה אדומה שרומז לענין זה שהאדם מוכרח להשתמש גם עם יראת העונש.
- זה שאמר שלמה המלך, אמרתי אחכמה, היינו שכבר בתחילה רצה לזכות ליראת הרוממות, אבל והיא רחוקה ממני, כי בהכרח להתחיל קודם עם יראת העונש.

ישמח לב מבקשי ה'

בשמחה רבה הננו לבשר טוב כי ב"ה זכינו להופעתו לאור עולם
של חלק נוסף מסדרת הספרים הקדושים

"שפע חיים" דרשות חומש רש"י

שנת תשל"ח

מאת כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זי"ע

אשר בשר צדק בקהל רב

להורותינו הדרך נלך בה והמעשה אשר נעשה מדי שבוע בשבוע

~~~~~

חלק זה נרפס כקודמיו בפאר ובהדר רב,

והפעם בבי כרכים, למעלה מאלף ומאתים עמודים,
בתוספת: תוכן ענינים ומפתחות מורחבות ומפורטות

~~~~~

ניתן יהיה לרכוש את ב' הכרכים ביוזא דהילולא, ט' תמוז

במחיר מבצע מיוחד

דברי תורה

מכ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק וצוקללה"ה

בשיעור חומש ורש"י פרשת חוקת תש"י

יש להבין מדוע אמר הכתוב 'זאת חוקת התורה' דווקא על חוקת הפרה, ולא על שאר המצוות שהם חוקים, כגון שעטנז וכדומה שלא נאמר בהם 'חוקה'. עוד תמוה, שהרי יש מעם למצות פרה, כמו שתבוא אמו ותקנח צואת בנה כך תבוא פרה ותכפר על העגל, כפי שהביא רש"י (להלן פסוק כב) מיסודו של רבי משה הדרשן.

ויתכן לומר על דרך שמצינו כשהוכיח משה רבינו את בני ישראל נאמר (דברים א, א) אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר בערבה מול סוף בין פארן ובין תופל ולבן וחצרות ודי זהב, ופירש שם רש"י, לפי שהן דברי תוכחות ומנה כאן כל המקומות שהכעיסו לפני המקום בהן, לפיכך סתם את הדברים והזכירן ברמז מפני כבודן של ישראל. על כן גם במצות פרה אדומה הגם שלאמיתו של דבר באה לכפר על חטא העגל, מכל מקום התורה כיסתה על כך ואמרה 'זאת חוקת התורה', כדי שלעיני השמן יהא נרמה שפרה אדומה היא חוק כדי שלא להזכיר את גנותן של ישראל.

וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר, זאת חוקת התורה אשר צוה ה' לאמר דבר אל בני ישראל ויקחו אליך פרה אדומה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה עול. (במדבר יט, א-ב)

מה שכפל הכתוב 'לאמר' שני פעמים, נראה בפשטות שיש מכאן סמך לשיטת האומרים (עיין שו"ע או"ח סימן הרפה, ז ובמג"א שם) שקריאת פרשת פרה היא מדאורייתא, וזהו 'לאמר' בתחילה, ושוב אמר זאת חוקת התורה אשר צוה ה' 'לאמר', שפרשה זו מסורה לחכמים לקבוע באיזה זמן לאומרה. וחז"ל הבינו שיש לאומרה פעם אחת בשנה (עיין שיר מעון, במדבר יט, ב; עבודת ישראל, פרשת פרה ד"ה וידבר; שו"ת דברי יציב חו"מ סימן נא), וקבעו לקרותה בספר תורה דווקא מדין דברים שבכתב אי אתה רשאי לאומרה על פה (גיטין ס, ב).

זאת חוקת התורה וגו'. ברש"י, לפי שהשמן ואומות העולם מוניין את ישראל לומר מה המצוה הזאת ומה מעם יש בה, לפיכך כתב בה חוקה, נזירה היא מלפני ואין לך רשות להרהר אחריה.

בבחנית חכמה בעוד שלכל באי העולם
היתה חוקה.

* * *

ויקחו אליך פרה אדומה ונו'. ברש"י
(להלן פסוק כב) ויקחו אליך,
משלהם, כשם שהם פרקו נזמי הוזהב
לעגל משלהם כך יביאו זו לכפרה
משלהם. פרה אדומה, משל לבן שפחה
שמינף פלמין של מלך, אמרו תבוא
אמו ותקנח הצואה, כך תבוא פרה
ותכפר על העגל.

באלשיך הקדוש הקשה, אילו אכן
היתה הפרה מכפרת על עון
העגל היה המשל צודק, אך הרי הפרה
לא באה אלא לטהר את הטמא מטומאת
מת, ומה ענינה של טהרה זו לחטא
העגל. וכתב לתרץ, דהנה זוהמת נחש
המביאה מיתה לאדם פסקה מישראל
בהר סיני, והיה לנו חירות ממלאך המות
(שמות רבה לב, א), לולא חטא העגל
שהחזיר הוזהבא למקומה והיסב המיתה
והטומאה. וסיבת הדבר אשר יטמא
הנוגע או מאהיל על מת הוא מכח
זוהמת הנחש, שהוזהבא אשר המיתה
את המת כרוכה בו, והיא המתפשטת
לטמא את הנוגע או מאהיל עליו. לכן
תבוא האם ותקנח מינוף המדבק בנטמא
למת על ידי העגל. וזהו המכוון באמרם
'מינף פלמין של מלך', היינו שהעגל מינף
את האדם העובד את ה' אשר היכל ה'
הוא כאומרו (שמות כה, ח) ושכנתי
בתוכם, ולא נאמר 'בתוכו' בנגוע במת,
ולזה תבוא אמו ותקנח צואת בנה, עכ"ד.

והנראה לומר בזה, דהנה נודע מה
שנחלקו הראשונים אם קברי

ויקחו אליך פרה אדומה ונו'. ברש"י,
לעולם היא נקראת על שמך,
פרה שעשה משה במדבר.

זקה"ק זי"ע בישמח משה (בפרשתו)
כתב לכאר את דברי המדרש
(במדבר רבה יג, ו) אמר רבי יוסי ברבי
חנינא, אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה,
לך אני מגלה טעם פרה, אבל לאחר
חוקה וכו', וזה לשונו: ונראה לומר כי
הנה טעם הפרה נגלה שמקנחת צואת
בנה (שם יג, ח). אך הקשו המפרשים (עין
פירוש הריב"א עה"ת שמות טו, כה) הלא במרה
נצטוו, כמו שדרשו רז"ל (מכילתא) חק
(שמות שם) זה פרה, והיה קודם העגל. אך
נראה לומר כי באמת זה דרכו יתברך
הקדים רפואה למכה, והנה חכמתו של
יוצר בראשית שלא לבטל בחירה, וידוע
דידיעתו אינה מוכרחת ואמירתו מוכרחת
וכו', ולכך אז נצטוו עליה ונאמרה פרשה
זו כי אין מוקדם ומאוחר בתורה, והיתה
חוקה כי אי אפשר לגלות הטעם או.
והיינו שם שם לו חוק, דלכאורה תיבת
'שם' מיותר, רק דרצ"ל דשם במרה היה
חק, וזה כונת רז"ל חק זה פרה אדומה,
והבן. והנה במשה שהיה לו מדריגת
נבואה בדרך חכמה, משיג רצון אלקי בלי
שמיעת דבור כמו שהיה בפלמין של
פרעה, יוכל להשיג זאת, וכמו שאיתא
(בפרשת ואתחנן) במדרש (קהלת רבה י, ד)
כתבתי עליך שחכם אתה, ולכן לך אני
מגלה ולאחרים חוקה כנ"ל. עכ"ל"ק.

על פי הנ"ל יפורש בפשטות כי זהו
שאמר הקב"ה למשה, לעולם היא
נקראת על שמך פרה שעשה משה
במדבר, היינו שלעולם ועד תיקרא הפרה
על שמו, לפי שרק לו התגלה הטעם

סברא לחלק בין צדיק לרשע, וגם קברי צדיקים מטמאין.

מערתה יש לחלק בזה בין קודם מתן תורה לאחר מתן תורה, דקודם מתן תורה לא היתה המיתה תלויה בחטא, אבל אחר שניתנה תורה וזכו בני ישראל לחירות ממלאך המות, שוב בטלה מעליהם גזירת המיתה, ולא חזרה ונמשכה עליהם אלא בגין חטא העגל, נמצא שלאחר חטא העגל המיתה תלויה בחטא.

לפי זה אתי שפיר, דודאי קודם מתן תורה שלא היתה המיתה תלויה בחטא היו קברי צדיקים מטמאים כמו שנתבאר, ולכן נטמאו אותם האנשים שהיו נושאי ארונו של יוסף, דמכיון שבעת ההיא לא היתה המיתה תלויה בחטא לא היה חילוק בין צדיק לרשע. ודווקא אחר מתן תורה משחטאו ישראל בעגל והמשיכו עליהם את המיתה על ידי החטא, מעתה יש חילוק בין צדיק שאין בידו חטא להמשיך עליו מיתה ולכן אינו מטמא לפי שלא נאמרה מיתה בצדיקים, לבין רשע שממשיך עליו את המיתה על ידי החטא ולכן קברו מטמא.

אמנם חוץ לדרכנו היה אפשר לומר להיפך, דלאמיתו של דבר

מעיקר הדין לא היה ראוי שקברי צדיקים יטמאו, אלא בשביל שקשה הדבר להבחין בין צדיק לרשע, משום לא פלוג אמרה תורה שיהיה המת מטמא בכל אופן. אכן זה נכון רק אם יש מיתה בלא חטא, דלפי זה יתכן שתהא מיתה שולטת בצדיקים ומכל מקום כיון שאי אפשר להבחין בין צדיק לרשע כולם מטמאים, אבל אם אין מיתה בלא חטא,

צדיקים מטמאין (עיי' בבא מציעא קיד, ב בתוס' ד"ה מהו). והקשו המפרשים (עיי' ספה"ק דברי יחזקאל, תשובה א), איך יתכן לומר שקברי צדיקים אינן מטמאין, הרי מפורש בגמרא (סוכה כה, א) לגבי האנשים אשר היו טמאים לנפש אדם (במדבר ט, ו), נושאי ארונו של יוסף היו, הרי שאפילו יוסף הצדיק היה מטמא.

ויתכן ליישב, דהנה לכאורה נראה לכאור את טעם המחלוקת אם קברי צדיקים מטמאים או לא, שהם נחלקים אם טומאת המת באה מכח זוהמת הנחש והחטא כדברי האלשיך, או שאינה באה מכח זוהמת החטא. אם היא באה מכח זוהמת החטא, מסתברא דצדיקים אשר אפילו במיתתן קרויין חיים (ברכות יח, א), ואמרו בוודר הקדוש (עיי' שם פרשת האוינו, ח"ג דף רצב, א) על רבי שמעון בן יוחאי שכל ימיו היה משתוקק ליום המיתה, אין שולטת עליהם זוהמת החטא ואינם מטמאים טומאת מת. אבל אם המיתה אינה באה מכח זוהמת החטא, נמצא שאין טומאת מת תלויה בחטא, אלא גזירת הכתוב היא שיהיה המת מטמא, שוב אין סברא לחלק בין צדיק לרשע ובין עובד אלקים לאשר לא עבדו, וגם קברי צדיקים מטמאים.

ויש לומר שהדבר תלוי כמה שנחלקו בגמרא (שבת נה, א) אם יש מיתה בלא חטא, דלמאן דאמר אין מיתה בלא חטא נמצא שהחטא הוא המביא את המיתה והוא הגורם טומאה לאדם, ואם כן קברי צדיקים אינם מטמאין כמו שנתבאר, אבל אם יש מיתה בלא חטא נמצא שאין המיתה תלויה בחטא, ואין

'תמימה' בלי שום חסרון אוי יחשוש שאפשר שהיא 'אדומה' בחטא הגדול חטא הגאווה.

*

עוד נראה לרמוז בענין הדבר שציוותה תורה לקחת פרה אדומה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה עול, ללמד כי אפילו האיש אשר הוא תמים בלא חטא, אם אינו מקבל עליו עול מלכות שמים לעסוק בתורה בבחינת (איוב ה, ז) אדם לעמל יולד, הרי הוא חוטא, כמו שאמרו בגמרא (ברכות ה, א) אם רואה אדם שיסורין באין עליו יפשפש במעשיו וכו', פשפש ולא מצא יתלה בביטול תורה. הרי שגם מי שאין בו חטא אפשר שיבואו עליו יסורים בעון ביטול תורה. וזהו הרמז, פרה אדומה תמימה, שעל אף שהיא 'תמימה' מבלי חטא, היא 'אדומה', והטעם לפי אשר לא עלה עליה עול, היינו עול תורה.

בזה יש לתת פשר דבר במה שנחלקו בגמרא אם יש מיתה בלא חטא או אין מיתה בלא חטא, דוודאי 'יש מיתה בלא חטא' בקום ועשה, אבל 'אין מיתה בלא חטא' מבלי שיחטא בשב ואל תעשה בעון ביטול תורה וכדומה, שהרי מבואר בגמרא (שבת לב, ב) שבעון ביטול תורה בניו ובנותיו מתים ח"ו, ומכל שכן שהוא עצמו שאפשר שיענש בעונש מיתה בעון ביטול תורה.

על כן אמרה תורה, זאת חוקת התורה אשר צוה ה' לאמר, שמצוה על כל אדם מישראל ללמוד ולאמר, דבר אל בני ישראל ויקחו אליך פרה אדומה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה

נמצא שעצם המיתה מוכחת על הצדיק שהיה בו חטא, שהרי אין במציאות צדיק שמת בלא עון, ולפי זה כל המתים טמאים מעיקר הדין. ודו"ק.

זאת חוקת התורה אשר צוה ה' לאמר דבר אל בני ישראל ויקחו אליך פרה אדומה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה עול.

הנה 'אדומה' מורה על החטא - כדכתב רש"י (פסוק כב) על שם (ישעיה א, יח) אם יאדימו כתולע, שהחטא קרוי אדום - ו'תמימה' מורה על השלימות, ולכאורה הם ב' דברים הסותרים זה את זה, ולמה צוה ה' לקחת ב' הפכים בנושא אחד.

אכן יש לומר, כי הנה מי שהוא תמים בלא שום חטא, עליו להתיירא מן החטא הגדול מכל החטאים והוא חטא הגאווה (עיין חובות הלכות, שער עבודת האלקים פרק ד). על כך אמר הכתוב (קהלת ז, ב) כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא, כלומר, כדי להיות צדיק תמים, בחינת צדיק ב'ארץ' המרמזת על מידת הענוה, עליו להזהר תמידין כסדרן שלא ירום לכבו אף בשמץ של גאווה ח"ו ובכל עת ובכל שעה אשר יעשה טוב ולא יחטא.

ויש לומר שזהו הטעם במה שאמרו בגמרא אין מיתה בלא חטא, כי ממה נפשך אם חטא הרי יש בו חטא, ואם לא חטא ולא מצא בקרבו אפילו קיצו של יוד שנכשל בו שעברו נענש בעונש מיתה, הרי נכשל בעון הגאווה. על כן ציוותה תורה, ויקחו אליך פרה אדומה תמימה, לרמוז שאם היא בבחינת

מכך. כך גם אלעזר הכהן היה רואה את הפרה מבחוץ וברוח קדשו היה בודק ומבחינן אם יש בה י"ח טריפות.

ולזה היה ההכרח שתהא השחיטה לעיני אלעזר, ולא היה די בכך שיבדקנה מ"ח טריפות קודם לכן, שהרי עדיין יש חשש שמא יפול בה טריפות סמוך לשחיטתה, ולכן היתה השחיטה לפני אלעזר כדי שתיכף סמוך לשחיטה תהיה ברוקה לעיני אלעזר מכל י"ח טריפות.

והוציא אותה אל מחוץ למחנה וגו'.
ברש"י, חוץ לשלש מחנות.

נראה לתת טוב מעם למה שפרה אדומה משונה מכל הקרבנות שמצוותה להישחט מחוץ לשלש מחנות. דהנה נודע מה שאמרו חז"ל (ברכות לה, ב) במקום שבעלי תשובה עומדין צדיקים גמורים אינם עומדין, ופירשו צדיקים (עין אור יצחק להרה"ק מראדוויל על פרקי אבות ב, א) בדרך משל, למלך שהיה לו תפוח יקר ערך וערב לחיך עד מאד ומסרו לשני שומרים שישמרו עליו. אחד מן השומרים שמרו כראוי ולא נגע בו, ואילו השני לא עמד בנסיון והחל לאכול מן התפוח ומעם בו מעם מתוק וערב עד מאד, אולם שוב נזכר בפקודת המלך והתגבר בכל כוחו ונמנע מלאכול עוד.

לאחד זמן ביקש המלך את התפוח מידי השומרים, ונמצא כי האחד שמר את התפוח כראוי, ואילו השני מעל בפקדונו ומעם מעט מן התפוח. אולם תחת להעניש את השומר השני על מעלו אשר מעל, קירבו המלך עוד יותר מן

עליה עול, לקחת מוסר ממצות פרה אדומה שהיא 'אדומה' אף שהיא 'תמימה', יען כי 'לא עלה עליה עול' תורה.

ונתתם אותה אל אלעזר הכהן והוציא אותה אל מחוץ למחנה ושחט אותה לפניו. (יט, ג).

ברש"י, ושחט אותה לפניו, זר שוחט ואלעזר רואה. ע"כ.

נראה לומר בענין זה שציותה תורה שיהיה אלעזר רואה את מעשה שחיטת הפרה, דהנה בתרגום יונתן תירגם, ותתנון יתה לאלעזר סגן כהניא ויהנפק יתה לחודא למברא למשריתא ויסדר חוזר חוזר לה סידורי קיסין דתיניא, וכהנא אוחרן יכוס יתה קדמוי בתרין סימיניא כמשאר בעירן ויבדיקנה בתמיני סרי טריפן. [ותתנו אותה לאלעזר סגן הכהנים ויוציא אותה לכדה למחוץ למחנה ויערוך סביב סביב לה מערכי עצים של תאנה, וכהן אחר ישחט אותה לפניו בשני סימנים כמו משאר בהמות ויבדקנה בשמונה עשרה טריפות].

ובוודאי לא היה מנתחה כדי לבדוקה מ"ח טריפות [כמבואר בגמרא (חולין יא, א)], אלא כפי המסופר על הרה"ק רבי מאיר מפרמישלאן זי"ע, שבילדותו היה מקבץ מעות לצדקה, הוא היה יוצא לשוק ועושה עסק עם הקצבים, הוא אומר להם ברוח קדשו איזו בהמה היא כשרה ואיזו בהמה היא טריפה, והם היו נותנים לו סכום קצוב לצדקה, וכך יצאו כל הבהמות ששחטו אלו הקצבים כשרות, עד שנודע לאביו הקדוש ומנעו

בטומאה בניאוף ובביטול תורה, ועתה הוא פורש מכל אלה, על כן 'חיה', בדין הוא שיטול שכר על תשובתו ופרישתו מן החטא.

זהו הרמז במצות פרה אדומה, ויקחו אליך פרה אדומה תמימה, שאפילו אם היא תמימה באדמומית, עדיין בכוחה להתרומם לבחינת אשר אין בה מום, כי דייקא מכך אשר והוציא אותה אל מחוץ למחנה שהיתה מושרשת בחטא, בכוחה להתעלות להיות קרבן לה' גם בחוץ.

לזה לא רצה הקב"ה לגלות את טעמה של פרה אלא למשה רבינו אבל לאחרים היא חוקה (במדבר רבה יט, ו), כי אם יודע טעמה של פרה יאמר היצר הרע לאדם שירבה לחטוא ולפשוע, כדי שאחר כך כשיפרוש מן החטא יהיה חביב ומרוצה ביותר לפני השי"ת בבחינת אחטא ואשוב שאין מספיקין בידו לעשות תשובה (יומא פה, ב). אלא זאת חוקת התורה, חוקה היא מלפני השי"ת ולא נגלה טעמה אלא למשה רבינו.

*

באופן אחר יש לומר להיפך, כי הנה השי"ת אינו דן את כל באי העולם בשוה, אלא הוא שופט כל אחד לפי בחינתו ולפי מה שהוא. האיש שאביו הוא רשע גמור וחניך את בנו בדרכיו הרעים, אם בכל זאת הבן מיטיב במעט את דרכיו מדרכי אביו, הרי הוא חשוב בעיני השי"ת יותר ממי שאביו תלמיד חכם והוא פירש מן התורה, שעליו כביכול הקצף גדול עד מאד ואין קץ לעוונותיו. וכפי שאמר פעם זקה"ק מצאנו

השומר הראשון. השתוממו שרי המלך על הדבר, מה ראה המלך לקרב דווקא את השומר שמעל בפקדונו. אמר להם המלך, הנה השומר הראשון לא טעם את טעם התפוח ולא הכיר במעלתו ובאיכותו, לכן היה נקל עליו להתגבר על יצרו ולשמור את פקודת המלך, אולם השומר השני כבר טעם את טעמו הערב של התפוח, ובכל זאת התחזק לכבוד המלך בכל כוחותיו ונמנע מלהוסיף לאכול את כולו, ולכן בדין הוא שיתקרב יותר.

הן הן הדברים כלפי צדיקים גמורים ובעלי תשובה. הנה הצדיקים שלא חטאו מעולם ולא טעמו טעמא דאיסורא, נקל עליהם לעבוד את בוראם ולפרוש מן החטא. לעומתם החוטאים שכבר טעמו את טעם האיסור, קשה עליהם מאד לפרוש, ובהיות שבכל זאת התחזקו בכל כוחותיהם לשוב אל ה' אלקיהם ולפרוש מטומאת התאוות שכבר הורגלו בהם, המה חשובים יותר לפני השי"ת שהם משברים את מידותיהם לפניו יתברך שמו, ולכן במקום שבעלי תשובה עומדין צדיקים גמורים אינם עומדין.

על כן איש חוטא ופושע כעשו הרשע שהיה איש יודע ציד איש שדה (בראשית כה, כו), אם בכל זאת הוא שב אל ה' ומקבל עליו עול תורה הוא חביב ביותר בעיני השי"ת, וזדונות נעשות לו כזכויות (יומא פו, ב). וזהו הרמז בדבר הכתוב (יהוה"ל לג, יא) חי אני נאום ה' אלקים אם אחפוץ במות הרשע כי אם בשוב רשע מדרכו וחיה, הכוונה כי בהיות שהוא שב 'מדרכו' שהיה רגיל בה

שיהיה בו חטא, ואיך יתכן שיהא בבחינת אשר לא עליה עול תורה, וככל שהוא תמים יותר יש עליו תביעה יותר גדולה על אדמומית החטא שיש בו, ואין קץ לחומר עונשו.

ולזה כשהתבונן שלמה המלך ע"ה בטעמה של פרה, אמר (קהלת ז, כג) אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני (ע"ין במדבר ובה יט, ג). הרמז, אמרתי אחכמה, אם החכמתי בתורה הרבה אזי היא רחוקה ממני, הנני רחוק מאד מן השלימות בהיותי נאה דורש ולא נאה מקיים (ע"ין הגיגה יד, ב).

על כן צייתה תורה להוציא את הפרה אשר עם תמימותה היא אדומה בחטא ולא עלה עליה עול תורה אל מחוץ למחנה, לרמז שטוב היה לו לאותו החוטא אילו היה כל ימיו מחוץ למחנה הקדושה, שלא היה עונשו חמור כל כך, וזו היא שמחייבתו בדין לפי שהיה כל ימיו בתוך מחנה שכינה בבחינת 'תמימה' ואף על פי כן הוא בבחינת 'אדומה'.

ונתתם אותה אל אלעזר הכהן והוציא אותה אל מחוץ למחנה ושחט אותה לפניו, ולקח אלעזר הכהן מדמה באצבעו והזה אל נוכח פני אהל מועד מדמה שבע פעמים. (יט, ג-ד)

הכוונה לרמז, שאפילו מי שנדחה בעונו מן הקדושה אל מחוץ למחנה, בכל זאת אל יתיימש מן התשובה, שהרי השי"ת ידו פתוחה לקבל שבים בכל עת, כדבר הכתוב (יחזקאל לג, יא) חי אני נאום ה' אלקים אם

זי"ע: הנני מתיירא מאד שמא אני בגדר 'מי שחכמתו מרובה ממעשיו' (ע"ין אבות ג, ט), כי לפי ערך רוב חכמתו היה מוטל עליו לעבוד את השי"ת ביתר שאת, ולפי דעתו היה האיש הפשוט המתענה ביום הכיפורים לפי ערך מיעוט השגתו חשוב יותר ממנו. מזה הטעם היה משה רבינו ע"ה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה (במדבר יב, ג), כי הבין שעבירה קלה שהוא עובר מכריעה כנגד חטאים רבים של שאר בני אדם.

בזה יש לבאר את מאמר הגמרא (סנהדרין קיא, א), לכן הרחיבה שאול נפשה ופערה פיה לכלי חק (ישעיה ה, יד), אמר ריש לקיש, למי שמשויר אפילו חוק אחד. אמר רבי יוחנן לא ניחא למרייהו דאמרת להו הכי, אלא אפילו לא למד אלא חוק אחד, ע"כ. ולדרכנו יתכן לומר דאלו ואלו דברי אלקים חיים ושניהם אמת, שהקב"ה דן כל אדם בפרטיות על פי מצבו ועל פי יכולותיו. האיש שהתגדל בקדושה בין יראי ה' אפילו אם עבר חוק אחד הוא יורש גיהנם, לפי שעל פי מצבו ומדריגתו היה עליו להיזהר לשמור את כל מצוות ה'. לעומתו האיש שהתגדל בין הגויים ולא קרא ולא שנה מימיו, אפילו אם לא למד אלא חוק אחד הוא נוחל עולם הבא. הקב"ה דן כל אחד על פי יכולותיו ועל פי השגתו בתורה הקדושה.

זהו הרמז במצות פרה אדומה שאמרה תורה, ויקחו אליך פרה אדומה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה עול, שבהיותו שהוא בבחינת 'תמימה' אשר אין בה מום, יש עליו טענה איך יתכן שיהיה בבחינת 'אדומה'

עוד יש לרמוז במעם מצות שריפת הפרש, וענין השלכת עץ הארו והאזוב אל תוך שריפת הפרה, ובמעם מומאת הכהן המתעסק בפרה. בהקדם ביאור ענין הטומאה שנטמא כל הנוגע בנפש מת, על פי הנודע בשם מרן הבעש"ט הקדוש זי"ע (הובא בספח"ק תולדות יעקב יוסף, פרשת תרומה אות ג, פרשת פקודי אות ג), שהרואה עובר עבירה בידוע שגם לו יש חלק בעבירה זו, ולכן התחייב לראות ראייה זו.

לזה כיון שאין מיתה בלא חטא, אם כן הרואה את המת בידוע שגם בו ישנו מאותו החטא שבגינו מת המת, ולכן הוא נטמא ממוגע המת. ומוזה המעם תקנו חז"ל לקרוע על המת ולהתאבל עליו שבעה ושלושים, לפי שכל שיש לו שייכות אל המת, בידוע שיש בידו מן החטא שבגינו מת אותו המת. וזהו טעם מצות פרה ארומה שבאה לכפר על חטא העגל, תבוא אמו ותקנה צואת בנה, שבהיות שהנוגע במת נדבקת בו טומאת העון שעבורו מת המת, הוא מיטוהר על ידי הפרה.

ממעם זה אמרה תורה לשרוף את הפרש עם העור, הבשר והדם, ללמד שאם יש שם פרש התחייבו כל הקרובים אליו שריפה, שכל הרואה עוברי עבירה בידוע שגם לו יש חלק באותו החטא. ומוזה המעם עצמו אמרה תורה להשליך עץ ארו ואזוב אל תוך שריפת הפרה, כי הנה 'עץ ארו' מורה על גדלות וחשיבות ואילו 'אזוב' מורה על שפלות, כמבואר ברש"י. ולימדה תורה שכיון שעץ הארץ ראה את האזוב גם הוא התחייב שריפה עמו, כי אילו היה

אחפזן כמות הרשע כי אם בשוב רשע מדרכו וחייה, ועד יום המיתה עדיין ביד האדם למלט את נפשו מתוך עמקי הקליפות.

ולכן על אף אשר והוציא אותה אל מחוץ למחנה, שנרחח למרחוק חוץ למחנה שכינה ונשקע בחמישים שערי טומאה, אף על פי כן ולקח אלעזר הכהן מרמה באצבעו והזה אל נוכח פני אוהל מועד מרחוק.

ושרף את הפרה לעיניו את עורה ואת בשרה ואת דמה על פרשה ישרוף, ולקח הכהן עץ ארץ ואזוב ושני תולעת והשליך אל תוך שריפת הפרה, וכבס בגדיו הכהן ורחץ בשרו במים ואחר יבוא אל המחנה וטמא הכהן עד הערב וגו'. (יב, ה-ז)

לבאורה יפלא הרי הפרש הוא הפסולת שבפסולת ולמה צייתה תורה לשרוף את הפסולת עם העור הבשר והדם החלקים החשובים שבפרה.

ויש לומר הרמוז בזה, על פי מה שכתב מהרי"ט (שו"ת חלק ב, או"ח סימן ח) שתשובה מועלת אפילו על ג' העבירות החמורות, ואתנחו בה סימנא (התלים ז, ג) תשב אנוש עד דכא, 'דכא' נומרקון ד'ם כ'פירה א'שה (עין דבש לפי, מערכת התי"ו אות יט), שאפילו עליהם מועלת תשובה. ולזה אמרה תורה לשרוף את הפרש עם הפרה, להורות שאפילו לפסולת הגמורה יש תיקון לפי שהתשובה מועלת על כל החטאים.

*

היא מטמאה מהורים, להורות שהרואה את הטמא נטמא גם הוא עמו. ולכונה זו אמר שלמה המלך ע"ה, אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני, כי אם אני סבור להתחכם ולטהר את החוטאים, היא רחוקה ממני, כי מכך שראיתי עוברי עבירה התגלה שאף אני רחוק מן הקדושה ח"ו.

צדיק גמור בכחינת (תהלים צב, יג) כארו בלבנון ישגה, לא היה ראוי שיראה את חטאי האזוב השפל. הצדיק המטהר את עצמו אינו רואה שום שמץ חטא ואין לו רשות לדעת מן העבירה.

על כן אמרה תורה שגם הכהן המתעסק עם הפרה יטמא עד הערב, והפרה

לעילוי נשמת

הרה"ח ר' שמחה ניסן ז"ל בן הגה"ח ר' שלמה דוד ז"ל רוטנברג
נלב"ע ביום כ"ב תמוז תש"ע

תנצב"ה

שמרשימותיו נערך שיעור החומש רש"י הנ"ל

נמסר לידינו באדיבות לבו של בנו

הרה"ג ר' שלמה דוד רוטנברג ז"ל

נלב"ע ביום כ' תשרי, ד' דחוד"מ סוכות תשע"ח – תנצב"ה

"... ועיקר שבעקרים לטובת נשמותי,

שאם יודעין ממני איזה חידוש אמת בתוה"ק,

לפרסמה בשמי וללמדם בישראל..."

מתוך צוואת הקודש של כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זי"ע

הרימו תרומותיכם

בעין יפה וברוח נדיבה להפצת מעיינות הקודש

במגבית יום ההילולא

לתרומות בכרטיס אשראי, לפנות לטלפון 052-71 40042

דברי תורה

מכ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א

והאלקים עשה שיראו מלפניו

מהו עונשו אמר להן יעשה תשובה ויתכפר לו. ויש לבאר מה בין תשובת התורה לתשובת קוב"ה, דהלא ברור שזה שהביא קרבן לא נתכפר לו על ידי עצם הבאת הבהמה לשחיטה אלא על ידי הרהורי תשובה שהיו לו אז, וכבר נאמר (משלי כא, כו) זבח רשעים תועבה, ואם כן מה הוסיף הקב"ה לומר יעשה תשובה ויתכפר לו.

זביאר דהנה יש ב' סוגי תשובה, יש תשובה מיראה ויש תשובה

מאהבה. ומה שאמרה תורה יביא קרבן ויתכפר, מורה על תשובה מיראה, כנודע מה שכתב הרמב"ן (ויקרא א, ט) בענין עבודת הקרבנות וזל"ק: שיחשוב אדם בעשותו כל אלה כי חטא לאלקיו בגופו ובנפשו, וראוי לו שישפך דמו וישרף גופו לולא חסד הבורא שלקח ממנו תמורה וכפר הקרבן הזה שיהא דמו תחת דמו, נפש תחת נפש, וראשי אברי הקרבן כנגד ראשי אבריו וכו', עכל"ק.

בן כתב זקה"ק זי"ע בישמח משה (פרשת צו, ד"ה ואם האכל) שעיקר המטרה בהבאת הקרבן הוא להביא את האדם להכנעה, וכותב בתוך דבריו: דהעיקר הוא דעל ידי הקרבן ישים החוטא אל לבו

בתוה"ק (במדבר יט, א-ב) וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר, זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר דבר אל בני ישראל ויקחו אליך פרה אדומה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה עול.

ובמדבר (במדבר רבה יט, ג), אמר שלמה על כל אלה עמדתי, ופרשה של פרה אדומה חקרתי ושאלתי ופשפשתי, אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני (קהלת ז, כג). ויש לבאר הענין בזה.

הוראת התורה שמועיל גם תשובה מיראה

יבואר על פי דברי כ"ק אדמו"ר זי"ע (שיעור חומש ורש"י פרשת חקת תשכ"ד) לתרץ מה שדקדקו המפרשים בלשון הכתוב זאת חקת התורה, דלכאורה היה לו לומר זאת חקת הפרה, בהקדם מאמרם ז"ל (ירושלמי, מכות פרק ב, הלכה ו¹), שאלו לחכמה חוטא מהו עונשו אמרה להם (משלי יג, כא) חטאים תרדף רעה, שאלו לנבואה חוטא מהו עונשו אמרה להן (יהוה"ש, ד) הנפש החוטאת היא תמות, תורה אמרה יביא קרבן ויתכפר, שאלו לקודשא בריך הוא חוטא

מחוץ למחנה מורה גם היא על כחינה של תשובה מיראה, שאף היא מועלת לאדם אף שאינה במדרגה גבוהה, ולכן נאמר בה זאת חקת התורה דייקא, כי ענין זה של תשובה מיראה אמרה תורה כשנשאלה על דרך תשובה לאדם שחטא, עיי"ש דכה"ק.

אית יראת העונש ואית יראת הרוממות

יש להוסיף נופך, ובהקדם להבין תשובתם התקיפה של החכמה ושל הנבואה שהשיבו חטאים תרדף רעה או הנפש החוטאת היא תמות, שדבריהם הם על פי תוקף הדין והמשפט המורים אף הם על תשובה מיראה, שכן נאמר (קהלת ג, יד) והאלקים עשה שיראו מלפניו. וגם ביראה גופא ישנם ב' סוגי יראה, יש יראת העונש, שהאדם ירא לעבור על פי ה' פן יענש בעונשים קשים ומרים בזה ובכא, ויש יראת הרוממות, שהאדם מתעורר לתשובה מתוך התכונות בגדלות הכורא ב"ה השליט בעליונים ובתחתונים (עיי'ן הקדמת תיקון"ז, דף ה, ב).

בן איתא באור החיים הקדוש על הפסוק (בראשית א, א) בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ וגו', בראשית נומריקון ב' ראשית, והיינו שיש ב' מיני יראה, בבחינת ראשית חכמה יראת ה' (תהלים קיא, ו), הראשון הוא ברא אלקים, המורה על יראת העונש מבחינת מדת הדין ותוקף המשפט, והשני הוא את השמים ואת הארץ, על דרך הכתוב (תהלים ה, ד) כי אראה שמך מעשה אצבעותיך ירח וכוכבים אשר כוננתה, והיינו יראת הרוממות על ידי השגת

ויחשוב בעצמו, מה זה שבשביל שחטאתי אני, ישחט תמורתך בעל חי שלא חטאה ואין עול בכפה, ובודאי אין זה כי אם השתעבד הפחות להנכבד ממנו, כי על ידי זה הותר לי לשחוט הבעל חי תמורתך והיתה נפשה תחת נפשי, הנה מזה יבוא החוטא ליקח קל וחומר בעצמו, ומה אם הבעל חי לנגד האדם אשר לא בראו ולא נמלו כל טוב כך, על אחת כמה וכמה איך ראוי להאדם להשתעבד ולהכנע להנכבד מלך מלכי המלכים הקב"ה שבראו והוציאו מאין ליש וגמלו כל טוב ואיננו מסיר השגחתו ממנו אף רגע, ומזה יבוא לחשוב עם קונחו ולקרוע סגור לבו עלי חטאיו אשר עבר ופשעיו אשר גבר, ויתמרמר מאד ויתחרט וישוב בתשובה שלימה, עכלה"ק.

וכאשר האדם החוטא מביא קרבנו עם תשובה מיראה שעליה אמרו חז"ל (יומא פ, ב) שזדונות נעשות לו כשגגות, אזי אף שחטאו מתכפר לו ואינו בכלל זבח רשעים תועבה, אבל עדיין אינו מסיר מעליו כליל את הבגדים הצואים ואינו זוכה להיכנס לפני ולפנים. ואילו הקב"ה אמר יעשה תשובה ויתכפר לו, בלי הבאת קרבן, והיינו בתשובה מאהבה שאו זדונות נעשין לו כזכיות (שם) וזוכה להימחר לגמרי ולהגיע ולהיכנס לפני ולפנים.

ממעם זה הקריבו הקרבנות בעזרה ולא בפנים ההיכל, כי כאמור קרבן מורה על תשובה מיראה, ואילו בית המקדש לפני ולפנים מורה על אהבת ה', אשר נכספה וגם כלתה נפשי לחצרות ה'. וענין פרה אדומה שהקריבו אותה

דאין הכי נמי יראת העונש אינו תכלית האדם בעבודת ה', אבל עם כל זה בכדי שיעלה בידו בתחילת עבודתו להתגבר על התאוות ועל החומר ועל הרהורי עבירה, ולהיכנס אל שערי העבודה, אין לו עצה אחרת אלא על ידי יראת העונש, כי כל עוד שלא זיכך את גופו ואת הנפש הבהמית, ולא טיהר את נפשו בשלימות, לא יוכל להתגבר על יצרו אלא על ידי יראת העונש, שיתכונן שאין שכחה מלפני כסא כבודו ושכל האומר הקב"ה וותרן יותרו חייו (בבא קמא ג, א), ויכיר בחומר הדין והעונש על כל חטא ועון, שכל אלו יסייעו בעדו להכניע את לבו הערל ואת יצרו הרע. ובלא זה לא יזכה האדם להיכנס ולהתחיל את דרכו בעבודת השי"ת, ואפילו בני העליה צריכים לפעמים גם הם להשתמש עם יראה זו. עכתדה"ק בתוספת ביאור (ועיין דרך פקודי, הקדמה ח, אות ב; רגל ישרה, מערכת י, אות לט).

על דרך זה יבואר מאמרם ז"ל (יומא עב, ב) מכריז רבי ינאי חבל על דלית ליה דרתא ותרעא לדרתיה עביד, וברש"י, ותרעא לדרתיה עביד, שהתורה אינה אלא שער ליכנס בה ליראת שמים. ונמצא שהתורה היא שער והיראת שמים הוא בית, ומבואר שפיר שהאות בי"ת מורה על ב' סוגי היראה כנ"ל, ולהורות שצריכים את שניהם לעבודת ה', ההתחלה תהיה ביראת העונש, שילמד בספרי יראה וספרי מוסר, ויעורר בקרב פחד ומורא ביודעו שהקב"ה משגיח ורואה את כל מעשיו בגלוי ובסתר, וככה יעשה עד שיתעלה ממדרגה למדרגה ויגיע ליראת הרוממות מתוך אהבת ה' והכרה בגדלות הבורא ב"ה.

גדלות הבורא ורוכ טובו. עוד נרמז ב' אופני היראה, האחת באומרו את השמים, המורה על יראת הרוממות, ובאומרו ואת הארץ רמז על יראת העונש, ביודעו שהוא עלול להיענש ולהתייסר בארץ בגין חטאיו, עכדה"ק עיי"ש.

ובספה"ק אגרא דכלה (פרשת בראשית, ד"ה עוד התחלה התורה) כתב דבאות ב' של בראשית גופא כבר נרמז שיש ב' סוגי יראה, כי גודע מספר יצירה (פרק א, משנה א) שכל אות בתורה נדרש על פי ספר סופר וסיפור, היינו בצורת האות, במספר האות ובמילוי האות המבטא. ואות ב' מספרו שתיים, וצורת כתיבתו הוא כמו ג' ווי"ן, שהם מנין י"ח, ובמילואו בי"ת הוא תי"ב, וכך הכל הוא כמנין תל"ב העולה כמנין ב' פעמים ירא"ה, ולהורות שצריכים להשתמש בב' סוגי היראה, הן עם יראת העונש והן עם יראת הרוממות, ואף על פי שיראת העונש היא יראה פחותה וגרועה עם כל זה ברא אלקים ב' ראשית, שישתמש האדם גם ביראת העונש.

הכרה הקדמת יראת העונש ליראת הרוממות

בהמשך דבריו הביא מהרה"ק הרבי ר' בער זי"ע, דלכאורה פחיתות כבוד הוא לאדם שאינו עובר עבירה רק מחמת שירא מן העונש, שזה שייך אצל ילדים קטנים החוששים לעשות מעשים שאינם כהוגן מחשש שמא ייענשו ויכאב להם, אבל לא כלפי שמיא, ואם כן למה זקוק האדם גם ליראת העונש. וביאר

עונשים הם עלולים לסבול על כל נדנוד עבירה, וכמה יסורים יהיו צריכים לעבור בשביל למרק עוונותיהם, יבואו בכח זה לידי הכנעה ורצון להתקרב אל ה'.

מה שאין כן אותם שהם בני עליה ועובדי ה' מופלגים אשר התעלו במדרגות נשגבות בעבודת ה' והשגת אלוקות, הרי אצלם יראה כזו היא מטמא מתורים, דבוראי לא נאה ולא יאה לאנשים כמותם להימנע מן החטא רק מחשש עונש ופורעניות, שכן עבודתם צריכה להיות מתוך אהבה והשתוקקות לבחינת ואני קרבת אלקים לי טוב (תהלים עג, כח) בתכלית השלימות.

ממדרגה למדרגה תעלנו

זהו שאמר הכתוב, זאת חקת התורה דייקא, וכאמור מדברי כ"ק אאדמו"ר זי"ע, שפרשה זו של פרה אדומה המורה על תשובה מיראה, נאמרה לפי תשובת התורה שאמרה יביא קרבן ויתכפר לפי שקרבן מורה על תשובה מתוך יראה, ולכן דבר אל בני ישראל ויקחו אליך פרה אדומה, כי כל יהודי בתחילת דרכו בעבודת ה' מוכרח להגיע לידי עבודה כזו מתוך יראה ופחד. ונרמז בתיבת פרה המורה על פ"ר דינים וה' גבורות (מעמי המצוות להאריז"ל, פרשתן, ד"ה מצות פרה אדומה), והיינו שהאדם עושה תשובה מתוך יראת העונשים והדינים העלולים לבוא עליו אם יחטא ולא ילך בדרך הישר.

ובאמור שכל זמן שהאדם עדיין מרגיש משיכה לארציות והוא משוקע בחומר ובתאוות הבלי עולם הזה,

כן האריכו בזה בהרבה ספרי תלמידי הבעש"ט הקדושים, וביארו (עין מגיד דבריו ליעקב, ליקושי אמרים, אות קא ואות קכב; נתיא, חלק א, פרק מג) מאמרם ז"ל (קידושין ב, ב) דרכו של איש לחזור על אשה, אהבה נקראת איש, ויראה היא אשה, ולא יתכן לבוא לידי אהבת ה' אלא על ידי יראת ה' תחילה. וזהו דרכו של איש, היינו אהבה, לחזור אחר אשה, שהיא באה רק אחרי היראה, עיי"ש. וכן יש לומר שאיש מורה על יראת הרוממות, ואילו אשה היא מדרגה נמוכה ומורה על יראת העונש, ואי אפשר לזכות ליראת הרוממות אלא לאחר יראת העונש, כי רק כשיעורר לבו לקרבת אלקים בידיעה שיש שכר ועונש, גן עדן וגיהנם, יבוא על ידי כך לידי הכנעה וזה יהיה לו הדרך להתעלות ליראת הרוממות.

יראת העונש בבחינת מטהר טמאים ומטמא טהורים

על פי האמור מדברי כ"ק אאדמו"ר זי"ע שהפירא אדומה מורה על תשובה מיראה ולכן נשחטה מחוץ למחנה, יבואר הענין שאפרה מטהר טמאים ומטמא טהורים, כי דרך זו של תשובה מיראה ולא מאהבה, וכן הדרך של יראת העונש ולא יראת הרוממות, איננה בשוה אצל כל אדם, שכן זה אמור רק אצל אנשים שעדיין שקועים בחומר ובתאוות והבלי עולם הזה, שכאשר הם מתחילים דרכם בעבודת ה' אזי הדרך הזו מטהר טמאים, כי יראת העונש מוכך ומטהר את לבם מכל הוזהמא והלכלוך שהיו שקועים בהם עד עכשיו, שכן על ידי שיתבוננו שעל כל דבר יביאם ה' כמשפט, וכמה

להתחיל לילך בחכמה ובמושכלות, שזה שייך רק בהמשך סדר העבודה.

יסוד גדול זה צריכים לחזור ולשנן, כי ישנם הרבה החושבים שהלא התכלית והעיקר הוא להגיע לידי אהבת השי"ת ויראת התרוממות, ובעת שמתבוננים ולומדים בספרי מוסר ורואים שם ענינים גבוהים הנוגעים לתכלית העבודה מדמים בעצמם שהם כבר במדרגה כזו ושהם ראויים תיכף ומיד להגיע למדרגות גבוהות, וזאת אינם יודעים שאין להקדים המאוחר, כי בעוד שהאדם עדיין משוקע בחומר ובתאוות, בהכרח הוא לו ללמוד בספה"ק ראשית חכמה בשער תשובה ובשער היראה, ולהשתמש עם יראת העונש, ורק באופן הזה יהיה ביכולתו להתגבר על היצר הרע, עד שבמשך הזמן יעזור לו הקב"ה לעלות ממדרגה למדרגה עד ליראת הרוממות ואהבת ה'.

אין לו עצה אחרת להתגבר על יצרו הרע אלא בכח זה שיוכור ויידע שעל כל דבר יביאו אלקים במשפטם ושיהיה לנגד עיניו בכל עת ובכל רגע שיש דין ויש דיין ויש גיהנום ועולם התווה וכף הקלע, שכל זה הוא הראשית והפתח להגיע ולהיכנס להיכל ה' עד לאהבת ה'.

על זה אמר שלמה המלך ע"ה החכם מכל אדם והורה לבני ישראל, **אמרתי אחכמה**, רצ"ל שדמיתי בנפשי שיהא לי היכולת מיד בראשית וההתחלה בעבודת השי"ת להשיג וללכת בחכמה, במושכלות ובדביקות אלקים בבחינות גבוהות ומדרגות נעלות מתוך אהבה ויראת הרוממות, אולם כשהגעתי לפרשת פרה אדומה וחקרתי ודרשתי בה, ראיתי כי **והיא** רחוקה ממני, וזאת כי ההתחלה והפתח הראשון בעבודת השי"ת מוכרח להיות על ידי הקדמת יראת העונש, ואי אפשר

"... בואו ונחזיק טובה לכל המתעסקים בכירור מקחו של צדיק... ולעת הזאת אליכם אישים אקרא, קחו עמכם דברים לעמוד לימינם ולחזק ידיהם, והיו להם לאחיעזר ולאחיסמך בעיני יפה וברוח נדיבה, כדי שיוכלו להמשיך במלאכת הקודש להפיץ תמידין כסדרן הני מילי מעליותא אמרות טהורות דנפקי מפומי קדישא וימשיכו לזכות את הרבים האומרים מי יראנו טוב אין טוב אלא תורה, וזכותא רבתא דכ"ק אדמו"ר זצוקללה"ה תגן במגן האלף ותעמוד לכל העושים והמעשים כמאמז"ל ביבמות צ"ו כל ת"ח שאומרים דבר שמועה מפיו בעוה"ז שפתותיו דובכות בקבר, ובמרום ילמד עלינו זכות שנזכה כולנו יחד בברכה שלימה ויריק עלינו שפע חיים וברכאין טבין ממקורא דחיי..."

מתוך אגרת קריאת קודש מאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

**הרימו תרומותיכם בעין יפה וברוח נדיבה
במגבית יום ההילולא**

לתרומות בכרטיס אשראי, לפנות לטלפון 052-71 40042

הרה"ג ר' יעקב הרבסט שליט"א

ראש כולל דברי יציב, קרית בעש"ט, פתח תקוה

לזכות בתו תחי' לרגל שמחת נישואיה במזל טוב

עב"ג המו"מ בתור"ש הבה"ח מורינו משה אברהם יעקב רייכמן שיחי

בן הרה"ח ר' עזריאל הי"ו

יוזכו להקים בית נאמן בישראל ויעלה זיווגם יפ"ה יפ"ה, ולרוב נחת ואושר כה"י

הרה"ג ר' אברהם חיים הכהן הרשקוביץ שליט"א

קרית צאנז, נתניה

בן הרה"ח ר' אהרן הכהן הי"ו, וחתן הרה"ג ר' אלימלך משה שטמר שליט"א

לזכות בנו שמעון הכהן שיחי שנולד במזל טוב

יוזכה לגדלו לתורה לחופה ולמעש"ט, ולרוב נחת ואושר כה"י

הר"ר אברהם צבי לוק הי"ו

קרית צאנז, נתניה

בן הרה"ח ר' שלמה יוסף דוב הי"ו, וחתן הרה"ח ר' גדליה שלום ארנפלד הי"ו

לזכות בנו יעקב יהודה שיחי שנולד במזל טוב

יוזכה לגדלו לתורה לחופה ולמעש"ט, ולרוב נחת ואושר כה"י

הר"ר ישראל רייך הי"ו

קרית צאנז, נתניה

בן הרה"ח ר' חיים יחזקאל הי"ו, וחתן הרה"ח ר' אלתר יעקב ויינגרטן הי"ו

לזכות בנו בכורו יוסף צבי שיחי שנולד ונפדה במזל טוב

יוזכה לגדלו לתורה לחופה ולמעש"ט, ולרוב נחת ואושר כה"י

הר"ר בנימין זאב שימון הי"ו

קרית צאנז, נתניה

בן הרה"ג ר' אלעזר שליט"א, וחתן הרה"ח ר' שמעון צבי איידליס הי"ו

לזכות בתו תחי' שנולדה במזל טוב

יוזכה לגדלה לבעל תורה לחופה ולמעש"ט, ולרוב נחת ואושר כה"י

משפחת שנק הנכבדה הי"ו
לעילוי נשמות הוריהם החשובים
הרה"ח ר' יהודה ב"ר צבי ז"ל שנק
מונכדי וחשובי ק"ק קרית צאנז נתניה
נלב"ע ביום ט' תמוז תשס"ז
וזוגתו מרת מלכה ב"ר משה דוב ז"ל
נלב"ע ביום ה' מרחשון תשס"ו
תנצב"ה

הרה"ג ר' אפרים פישל ויזל שליט"א
קרית צאנז, נתניה
לעילוי נשמת
אביו הרה"ח ר' שלמה יחיאל ב"ר יצחק אייזיק ז"ל ויזל
נלב"ע ביום י' תמוז תשנ"ח
תנצב"ה

הרה"ח ר' אברהם ירמיהו וייסברגר הי"ו
מלבורן, אוסטרליה
לעילוי נשמת
בתו היקרה רחל פנינה ע"ה
שנלב"ע בדמי ימיה ביום י' תמוז תשע"ג
תנצב"ה

הר"ר יקותיאל יהודה מילר הי"ו
קרית צאנז, טבריה
לקיים רצון צדיק כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זצוקללה"ה
זכותו הגדולה תגן עליו ועל ב"ב לראות רוב אושר ונחת דקדושה כל הימים

"... ועיקר שבעקרים לטובת נשמותי,
שאם יודעין ממני איזה חידוש אמת בתוה"ק,
לפרסמה בשמי וללמדם בישראל ..."
מתוך צוואת הקודש של כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע

הרימו תרומותיכם בעין יפה וברוח נדיבה
במגבית יום ההילולא
לתרומות בכרטיס אשראי, לפנות לטלפון 052-71 40042

הזכירו לפניו השמיעו לפניו "תורה" ומעשים טובים יזכור אהבתם ויחיה זרעם

ביומא דהילולא קדישא של כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע, ט' בתמוז
נתלכד כולנו יחד לקחת זכות לעמוד לימין עושי רצון צדיק
המפרסמים ומפיצים דברי אלקים חיים שנאמרו לשעתם ולדורות
להאיר הדרך נלך בה מדי שבת בשבתו ומועד במועדו,
כאשר ביקש בצוואתו הקדושה:
"ועיקר שבעקרים לטובת נשמתו,
שאם יודעין ממני איזה חידוש אמת בתורה"ק,
לפרסמה בשמי וללמדם בישראל"
תורתו מגן לנו. היא מאירת עינינו.
הוא ימליץ טוב בעדנו!

שמות התורמים מ-180 ש"ח ומעלה

נחקקים בספר זכרון מיוחד ושמותיהם מוזכרים מדי חודש בחדשו
- מיום ההילולא ט' בתמוז דהאי שתא עד ט' בתמוז בשנה הבאה -
ליד ציון קדשו של כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זי"ע
להיפקד בדבר ישועה ורחמים בכל משאלות לבם לטובה

את התרומות והשמות להזכרה
ניתן למסור
בדוכן ההתרמה שיעמוד ליד הציון הקדוש
או לשלוח אל:

"אגוד חסידי צאנז" רח' רבי עקיבא 8, קרית צאנז, נתניה
לתרומות בכרטיס אשראי, נא לפנות לטל' 052-7140042